gemeente Terschelling

Raadsvoorstel

Onderwerp: **Verordening nadeelcompensatie gemeente Terschelling 2023**

Jaar/nummer: **2022/96**

In behandeling bij: **Wethouder Hoekstra – Sikkema**

Voorstel

De Verordening nadeelcompensatie gemeente Terschelling 2023 ongewijzigd vast te stellen.

Samenvatting

Binnenkort zullen voor het vergoeden van schade twee nieuwe wettelijke regelingen in werking treden. Dit betreft de nadeelcompensatieregeling in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de Omgevingswet (Ow). Om op deze nieuwe regelingen en systematiek aan te sluiten wordt de gemeenteraad voorgesteld om een Verordening nadeelcompensatie voor de gemeente Terschelling vast te stellen. De verordening beoogt aanvragers om nadeelcompensatie, het bestuur en de ambtelijke organisatie duidelijkheid te verschaffen over de te volgen procedure bij een verzoek om nadeelcompensatie en enkele handvatten voor de inhoudelijke beoordeling van aanvragen.

Toelichting

Aanleiding en context

De gemeente Terschelling kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning, het inperken van rechten of door neveneffecten die ontstaan door werkzaamheden. Het gaat dus om schade veroorzaakt door rechtmatige besluiten en om schade veroorzaakt door rechtmatig feitelijk handelen. Onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) kunnen inwoners die schade lijden als gevolg van een (rechtmatige) planologische maatregel een schadevergoeding aanvragen. Dit staat bekend als planschade(compensatie).

Binnenkort zullen voor het vergoeden van schade twee nieuwe wettelijke regelingen in werking reden. Ten eerste de nadeelcompensatieregeling in titel 4.5 van de Awb. Dit gaat over nadeelcompensatie bij rechtmatig handelen. Ten tweede afdeling 15.1 van de Omgevingswet. Dit gaat over nadeelcompensatie bij een omgevingsvergunning of een regel in een omgevingsplan. De huidige term planschade(compensatie) wordt hierbij vervangen door de nieuwe term nadeelcompensatie.

Om op deze nieuwe regelingen en systematiek aan te sluiten wordt de gemeenteraad voorgesteld om een Verordening nadeelcompensatie voor de gemeente Terschelling vast te stellen.

Argumenten en alternatieven

Naar planning zal op 1 januari 2023 titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht in werking treden. Hiermee krijgt de gemeente te maken met de nadeelcompensatieregeling in deze titel. Daarnaast zal naar planning op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking treden, waarmee de gemeente te maken krijgt

met de nadeelcompensatieregeling in afdeling 15.1. Met het vaststellen van deze verordening is de gemeente Terschelling voorbereid op het in behandeling nemen van verzoeken om schadevergoeding conform beide nieuwe regelingen. Zo zorgen we voor continuering van schadevergoeding naar aanleiding van rechtmatige handelingen en/of besluiten van de gemeente, wat belangrijk is voor het vertrouwen in en betrouwbaarheid van de gemeente Terschelling.

Het vaststellen van de verordening nadeelcompensatie is niet verplicht. Door de VNG wordt geadviseerd dit wel te doen, aangezien hiermee een duidelijk kader wordt vastgesteld. Dit geeft duidelijkheid wat betreft het indienen van een verzoek, de te betalen rechten om de aanvraag in behandeling te nemen, de te doorlopen procedure, eventuele (externe) adviseren tijdens de procedure en de uitbetaling van de schadevergoeding. De verordening is gebaseerd op het model van de VNG.

De voorgestelde verordening wijkt op enkele punten af van de modelverordening.

In artikel 1 (Toepassingsbereik) is lid 2 van de modelverordening niet opgenomen. Dit lid uit de modelverordening regelt dat de verordening nadeelcompensatie geen betrekking heeft op aanvragen om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is. Die bijzondere regeling heeft de gemeente Terschelling niet.

Omdat het nog niet zeker is dat titel 4.5 van de Awb en de Ow in werking treden op 1 januari 2023 is in artikel 9 geen datum opgenomen maar de dag dat titel 4.5 van de Awb en de Omgevingswet in werking treedt.

De modelverordening biedt een aantal keuzes.

In artikel 2 (Heffen recht) is het bedrag van € 500,- opgenomen.

Voor het in behandeling nemen van een verzoek om nadeelcompensatie kan de gemeente een recht heffen van maximaal € 500,-. Dit voorkomt dat de gemeente veel tijd kwijt is aan aanvragen die niet kansrijk zijn. Bij het toekennen van nadeelcompensatie wordt dit bedrag terugbetaald. Onder het huidige kader heft de gemeente Terschelling een recht van € 300,- voor het in behandeling nemen van een aanvraag om planschade. De kosten voor het inschakelen van een adviseur bedragen de laatste jaren altijd meer dan € 1.000,-. Gezien de hoge kosten voor het inschakelen van een adviseur wordt voorgesteld het recht te verhogen naar € 500,-.

In artikel 4 (Adviescommissie) is in lid 2, onder d. een bedrag van € 1.000,- opgenomen. Indien een schadevergoeding minder dan dat bedrag bedraagt, dan hoeft geen advies aan een adviescommissie te worden gevraagd. Aanvragen om vergoeding tot dat bedrag worden door de gemeente zelf beoordeeld.

Artikel 7 (Aanvraag voorschot) gaat over een eventueel uit te keren voorschot. Als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld, kan een voorschot, al dan niet op aanvraag, worden verstrekt. Er is een combinatie gemaakt van de voorgestelde artikelen. Er is niet gekozen voor de regel uit de modelverordening waarin een bepaald percentage kan worden opgenomen. De gekozen regel kan naar behoefte in alle gevallen worden ingezet of alleen als sprake is van bijzondere omstandigheden.

Kantekeningen bij de verordening.

1. Geen vaste adviescommissie

In de verordening is de mogelijkheid opgenomen een adviescommissie in te stellen die over een verzoek om vergoeding van schade adviseert. In het geval van verzoeken om vergoeding van planschade bestaat die commissie in de huidige situatie uit een deskundige op het gebied van planschade (Planschade advies bureau). Er is geen vaste commissie (plan)schade. Dat is gelet op de frequentie van verzoeken om (plan)schade ook niet nodig. Dat geldt ook voor de overige verzoeken om nadeelcompensatie.

2. Nieuwe verordening is breder dan alleen planschade

De verordening nadeelcompensatie gaat over meer dan alleen vergoeding van planschade. Het kan ook gaan om verkeersbesluiten waardoor iemand schade lijdt of inkomsten derft. Die schade kan voor vergoeding in aanmerking komen. Om die schade goed te kunnen beoordelen is in artikel 3 van de (nieuwe) verordening daarvoor aanvullend een bepaling opgenomen. In dat artikel worden aanvullende indieningsvereisten voorgeschreven voor aanvragen om nadeelcompensatie voor winst- of inkomstenderving, gederfde huurinkomsten, of de lagere opbrengst bij de verkoop van een bedrijf of een onroerende zaak.

3. Intrekking oude procedure verordening

In het overgangsrecht van de Ow is geregeld dat de procedureverordening voor advisering tegemoetkoming planschade van kracht blijft voor het afhandelen van planschadeverzoeken, die zijn of nog worden ingediend naar aanleiding van een planologische maatregel op basis van de huidige Wet ruimtelijke ordening.

Ter inzage

De concept verordening heeft van 7 oktober 2022 tot en met 3 november 2022 vier weken ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen zienswijzen ingediend.

Historie

Op 16 december 2008 is de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade vastgesteld.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

Na inwerkingtreding van de verordening kunnen verzoeken om schadevergoeding als gevolg van rechtmatig besluiten of rechtmatig feitelijk handelen op grond van de nieuwe worden afgehandeld.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

n.v.t.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Het vaststellen zal geen consequenties hebben voor het aantal of de hoogte van ingediende verzoeken tot schadevergoeding ten opzichte van het huidige kader. Er zijn dus geen financiële consequenties.

Gezien de kosten die gemoeid gaan bij het inschakelen van een adviseur (de laatste jaren altijd meer dan € 1.000,- per aanvraag) wordt voorgesteld om het recht te verhogen naar € 500,-.

Communicatie/interactiviteit

Gezien het procedurele, specifieke karakter van de verordening is de behoefte om dit breed te communiceren beperkt. De verordening zal elektronisch worden gepubliceerd om deze in werking te laten treden.

Advies van de raadscommissie

Het onderwerp is besproken in de raadscommissie van 7 december 2022 en gaat als bespreekstuk naar de raad van 21 december 2022.

Ter inzage liggende stukken

1. Concept Verordening nadeelcompensatie gemeente Terschelling 2023.
2. Concept raadsbesluit inspraak

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 15 november 2022
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong, secretaris/directeur	C.M. van de Pol, burgemeester